

Vedlegg: Utfyllende beskrivelse av ny premiemodell for pensjon og tilhørende budsjettkutt

Pensjonspremien fastsettes på bakgrunn av samlet pensjonsgrunnlag multiplisert med premiesatsen. Den nye premiemodellen vil ha en lavere sats og det gir en besparelse for UiT. Det er imidlertid en forskjell mellom hvordan UiT beregner besparelsene sammenlignet med hva Kunnskapsdepartementet har lagt til grunn i budsjettkuttet. Premiesatsen¹ for 2021 er 10,9% i henhold til gammel premiemodell, mens den er estimert til å være 9,1% med ny premiemodell for 2022. Med dette utgangspunktet har UiT beregnet at en lavere pensjonspremie, inklusive arbeidsgiveravgift², vil gi besparelser på 45,7 mill.

Kunnskapsdepartementet har ikke benyttet satsen for 2021 ved budsjettkuttet, men istedenfor ble det lagt til grunn en tenkt sats for 2022 dersom den gamle modellen ble videreført. Det argumenteres for at denne satsen vil vært 13,1%, og når man da beregner besparelser opp mot ny premiemodell vil det utgjøre 102 mill.

Det er altså kuttet i bevilgning for det som kunne vært økte pensjonskostnader i 2022 hvis den gamle premiemodellen fortsatt ble brukt. En forutsetning for å rettferdiggjøre dette må være at bevilgningen i 2021 hensyntok en betydelig økning i pensjonskostnadene et år frem i tid. Hvis ikke kuttes det i en bevilgning som institusjonen aldri har hatt tilgjengelig.

Et utfordrende element med budsjettkuttet er også at det er usikkerhet rundt den reelle besparelsen på 45,7 mill. Dette fordi både pensjonsgrunnlaget og premiesatsen er størrelser som ikke er kjent før utgangen av 2022. Statens Pensjonskasse har prognostisert forventet pensjonsgrunnlag basert på innrapporterte tall per 01.02.2021 og prisjustert dette med forventet prisvekst på 2,6 prosent. Premiesatsen er som nevnt estimert til å gå ned fra 10,9 % til 9,1% i 2022. Beregningen til UiT er gjort på bakgrunn av disse foreløpige tallene fra Statens Pensjonskasse. Et tilhørende usikkerhetsmoment er at den nye pensjonspremien også består av en variabel del, slik at innsparingen kan bli noe mindre. Denne vil bli tilleggsfakturert gjennom året og kan for eksempel skyldes at arbeidstakere født før 1963 slutter tidligere med avtalefestet pensjon (AFP). Foreløpig er satsen til den variable delen ukjent, men Statens Pensjonskasse har oppfordret til å sette av en buffer.

Avslutningsvis er det problematisk at det kuttes for pensjon på BOA. Pensjonen finansieres av eksterne bidragsytere og ikke av UiT. Det vil følgelig få realøkonomiske konsekvenser for UiT at en lavere pensjonskostnad for eksterne aktører medfører et kutt i institusjonens bevilgning. Ordlyden i tilleggsproposisjonen til regjeringen Støre kan forstås som at det særlig er BOA-aspektet en skal nærmere vurdere i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett.

---

¹ Premiesatsen består også av en del som arbeidstaker betaler av sin lønn (2%). For å kun operere med satser som angår UiT som institusjon, er det bare oppgitt delen som arbeidsgiver betaler.

² Det betales arbeidsgiveravgift av arbeidsgivers andel av pensjonspremien til Statens Pensjonskasse. Lavere pensjonspremie gir lavere arbeidsgiveravgift.